

Rammeverk for bruk av kilder i akademisk og kunstnerisk arbeid

Alle innleveringer, arbeidskrav og eksamener ved Høgskolen i Lillehammer er ledd i studentenes kvalifisering for å oppnå ferdigheter som forfattere og skapere av akademiske eller kunstneriske arbeider.

Høgskolen skal gi alle studenter kunnskaper om hva som ansees som riktig bruk av kilder og hvilke implikasjoner uriktig bruk kan medføre.

Høgskolens rammeverk for bruk av kilder i akademisk eller kunstnerisk arbeid består av følgende elementer:

- 1) Et introduksjonskurs for alle studenter som studiene gjennomfører i samarbeid med biblioteket.
- 2) Studievise kurs i akademisk- eller kunstnerisk arbeid
- 3) Systematisk bruk av plagiatskontroll ved innleverte arbeider og eksamen
- 4) Retningslinje for plagiatskontroll
- 5) Retningslinjer for behandling av saker vedrørende fusk/forsøk på fusk

1. Introduksjonskurs

Det enkelte studiemiljø er ansvarlig for at det avholdes kurs i samarbeid med bibliotek og studieadministrasjon/sekretær for klagenemnda som introduserer studenten for:

- Hva er plagiering og akademisk- og kunstnerisk redelighet?
- Når, hvordan og hvorfor angis referanser?
- Åndsverklov og opphavsrett
- Informasjon om bruk av plagiatsverktøy
- Hva skjer dersom en blir tatt for plagiering?

Kurset støttes av en nettbasert modul som ligger tilgjengelig i Fronter og vil gi mulighet for repetisjon, og være hjelp til de som ikke kan delta på studiets introduksjonskurs. Den nettbaserte modulen har også en test som vil gi studentene tilbakemelding på om de tilfredsstillende krav som stilles.

2. Studievise kurs i akademisk eller kunstnerisk arbeid

Alle studier skal sikre at studentene på et hensiktsmessig tidspunkt i studieprogrammet får en formalisert introduksjon til akademisk- og kunstnerisk arbeid. Slike studievise kurs er en oppfølging av introduksjonskurset, og hvert studium har ansvaret for å tilpasse det sin fagtradisjon.

Følgende elementer bør være med i de studievise kursene:

- Hva er en god tekst?
  - Struktur
  - Metode
  - Forholdet teori, empiri og analyse
  - Argumentasjon og drøfting

- Referansesystem, siteringspraksis
- Hvordan utvikles en slik tekst?
  - Skrivekurs
  - Gode eksempler
  - Arbeidskrav

Innholdet i kurset skal formaliseres på en måte som sikrer at alle studenter deltar. I forbindelse med de første skriftlige innleveringer i et studium skal det også henvises til innholdet i introduksjonskurset.

3. Systematisk bruk av plagieringsverktøy

25 % av innleverte eksamensarbeider, i tillegg til alle bachelor- og masteroppgaver, skal kontrolleres av et plagieringsverktøy. Utvalget, bortsett fra bachelor- og masterarbeider gjøres tilfeldig, men for de eksamensavviklinger som blir valgt skal alle oppgaver kontrolleres.

Innslagspunktet for når administrasjonen skal kontakte fagmiljøet etter plagiattkontrollen (Ephoruskontroll) må settes ut fra erfaring, men som en retningslinje settes den til 20 % treff.

4. Retningslinje for plagiattkontroll

Retningslinjen gjelder for alle former for akademisk virksomhet/skriving som foregår ved høyskolen, herunder også arbeidskrav og praktiske prøver. Alle studieledere/emneansvarlige og studenter skal sikres den samme forståelsen av retningslinjen for behandling av fusk/mistanke om fusk.

Plagiattkontroll gjennomføres ved å sammenligne elektroniske dokumenter i databaser. Hensikten med plagiattkontroll er å avdekke om studenter har gjort seg skyldig i plagiering eller ulovlig samarbeid. Plagiering faller inn under definisjonen av fusk i retningslinje for behandling av saker vedrørende fusk/mistanke om fusk, med de sanksjonsmuligheter som følger. Ingen sanksjoner skal iverksettes på grunnlag av mistanke om fusk, men først etter det foreligger vedtak i styrets klagenemnd. Ved mistanke om fusk vil det være riktig å la eksamenskandidaten gå opp til eksamen og sensurere besvarelsen på vanlig måte etter faglige kriterier. Sensorene skal ikke vurdere om forholdet er å betrakte som fusk, men kan vektlegge forhold som brudd på gjeldende normer for bruk av kilder og referanser, samt mangler ved besvarelsens selvstendighet. Styrets klagenemnd kan i ettertid annullere den aktuelle eksamen dersom klagenemnda mener at vilkårene for dette er oppfylte.

I forbindelse med rutinene rundt gjennomføringen av plagiattkontroll må det skilles mellom kontroll av eksamen og kontroll av annet faglig arbeid (arbeidskrav, prøve, rapport, øvelse o.l.). Eksamen er alle typer arbeider som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter for et emne og tildeling av studiepoeng. Kun eksamen og faglig arbeid som er innlevert elektronisk versjon kan gjøres til gjenstand for plagiattkontroll.

Den elektroniske plagiattrollen avdekker kun likhet i tekst og fanger ikke opp omskriving og manglende eller feil kildebruk. Plagiattroll er derfor et supplement til det arbeidet som emneansvarlige og sensorer gjør når faglig arbeid og eksamen bedømmes. Begge forhold kan føre til at det åpnes sak om fuske/mistanke om fusk.

4.1 Rutine for elektronisk plagiattroll ved eksamen.

Plagiattrollen forutsetter at både studieadministrasjonen og fagavdeling har opprettet brukerkonto hos Ephorus, og tilegnet seg nødvendig kompetanse til å gjennomføre kontrollen. Alle studenter må før hver innlevering i Fronter akseptere at de kjenner til retningslinjer for plagiattroll.

Plagiattrollen skjer ved hjelp av verktøyene Fronter og Ephorus. Hjemmeeksamen skal leveres i Fronter. Fronter har en funksjon som tillater at dokumenter kan sendes til Ephorus for plagiattroll. Resultatet av kontrollen leveres i rapporter fra Ephorus.

Studieadministrasjonen har ansvar for å gjennomføre stikkprøver av innleverte hjemmeeksamener i den hensikt å avsløre plagiering. Stikkprøvene skal skje i et omfang av 25 % av alle innleverte besvarelser pr. avdeling pr. semester. I tillegg kommer alle bachelor- og masteroppgaver. I en stikkprøve skal alle besvarelsene i samme emne kontrolleres.

Studieadministrasjonen sender besvarelsene til kontroll når innleveringsfristen går ut. Dersom resultatet av kontrollen avdekker mer enn 20 % likhet i tekst blir det gjennomført en administrativ vurdering. Dersom det etter en første vurdering er grunn til å mistenke plagiering, blir intern sensor kontaktet for å gjøre en faglig vurdering. Videre saksgang reguleres av retningslinjer for behandling av saker vedrørende fusk/mistanke om fusk.

Sensorer kan på eget initiativ sende enkeltbesvarelser av faglige arbeider og eksamen til kontroll på bakgrunn av mistanke om plagiering. Kontrollen bestilles hos studieadministrasjonen og sensoren utfører den faglige vurderingen av resultatet. Dersom sensor skal vurdere en besvarelse før karakteren er fastsatt og offentliggjort, skal kontrollrapporten fra Ephorus ikke inneholde studentens navn, eller andre opplysninger som identifiserer studenten.

4.2 Rutine for plagiattroll ved faglig arbeid

Den elektroniske plagiattrollen forutsetter at emneansvarlig har opprettet brukerkonto hos Ephorus, og tilegnet seg nødvendig kompetanse til å gjennomføre kontrollen.

Det faglige arbeidet som studenten gjør i forbindelse med et emne eller studium ved høgskolen, og som skal underlegges en form for vurdering, kan gjøres til gjenstand for elektronisk plagiattroll. Emneansvarlig kan bruke elektronisk plagiattroll på alle arbeidskrav innlevert i Fronter. Dersom plagiattrollen gjøres uten konkret mistanke om uselvstendig arbeid/fusk skal alle besvarelser på utvalgte emne underlegges slik kontroll

Ved mistanke om fusk trer retningslinjer for behandling om saker vedrørende fusk/mistanke om fusk i kraft.